

Kulturdepartementet og Statens kunstnerstipend
postmottak@kud.dep.no / post@kulturrad.no

Oslo 31. januar 2022

Ref.: 21/5937-2

Statens Kunstnerstipend – kvotefordeling 2022 – høring

NOPA vil i dette høringssvaret komme med bemerkninger til forslaget til kvotefordeling for Statens kunstnerstipend for 2022.

Vi har lenge påpekt at populærmusikkfeltet har vært svært underrepresentert i kvotefordelingen i Statens Kunstnerstipend. Gitt forutsetningene som legges til grunn i notatet fra Statens kunstnerstipend i Kulturrådet til KUD 20.12.2021 er vi derfor svært forundret over forslaget til kvotefordeling for 2022.

Forslag til kvotefordeling faste stipendhjemler

I notatet til KUD kan man lese fire prinsipper som er anvendt i forslaget til fordeling. Vi vil bemerke følgende til prinsipp 2, 3 og 4:

2) «Grupper som mottar lite stipendmidler fra Statens kunstnerstipend og vederlagsfondene sett under ett, bør prioriteres.»

Som vi kommer til i punkt 3, mottar kunstnergruppen populærkomponister aller minst stipendmidler i forhold til antall søkere, av samtlige kunstnergrupper. Det er litt uklart for oss hva som menes med «vederlagsfond» i denne sammenheng, men populærkomponister har – til tross for at kunstnergruppen er mye større – betydelig færre tildelinger enn kunstkomponister i både Norsk kulturfond og Norsk komponistfond. I ordningen der opphavere til musikkverk kan søke – «Komposisjon og produksjon av musikk» – gikk bare 6 % av tildelingene til populærmusikk i 2020. Til sammenligning utgjorde samtid/kunstmusikk 59% av tildelingene¹⁾.

Norsk komponistfond finansieres med 2% trekk av TONO-vederlag fra alle opphavere. I siste offentlig tilgjengelige tildeling (våren 2021) gikk 17% av et totalbeløp på 7 622 468 til NOPAs medlemmer (populærkomponister). Til sammenligning gikk 32% til medlemmer av Norsk komponistforening (kunstkomponister) og 6% til såkalte dobbeltmedlemmer (medlem av både NOPA og Norsk komponistforening).

Vi har ikke statistikk for tildelinger fra Komponistenes vederlagsfond (der midlene kommer fra bibliotekvederlag og Kopinor), men det er ingen grunn til å tro at populærkomponister kommer bedre ut enn kunstkomponister her heller. Til tross for at NOPA har 1.354 medlemmer og 370 tilknyttede (aspirerende medlemmer) mens Norsk komponistforening har om lag 300 medlemmer, utnevner hver av foreningene to medlemmer til styret i Komponistenes vederlagsfond. Dette styret tildeler midlene.

1) Norsk kulturfond årsoppsummering musikk 2020
<https://www.kulturradet.no/documents/10157/8d944a34-8c8b-4b81-901e-ec632eb3b8f4>

Oppsummert: Få grupper, om noen, mottar mindre stipendmidler fra Statens kunstnerstipend og vederlagsfondene sett under ett enn populærkomponister. Ifølge prinsipp 2 bør gruppen derfor prioriteres.

3) «Antall søkere sett i forhold til antall tildelinger (sjanse for å få stipend) vektlegges, slik at grupper hvor det er lavere sjanse for å få stipend prioriteres.»

Med 318 søkere til totalt 35 hjemler, vil 11% av søkerne i gruppen populærkomponister få tildelt stipend fra SKS. Dette betyr at søkere i denne gruppen har minst sjanse for å få stipend av samtlige kunstnergrupper. Gitt dette prinsippet er det rart å se forslaget om bare 1 ekstra ny hjemmel, og at kunstnergrupper med langt færre søkere og flere hjemler få en stor prosentvis økning.

Oppsummert: Ingen kunstnergrupper har mindre sjanse for å få stipend enn i gruppen Populærkomponister, og skal ifølge prinsipp 3 vektlegges i tildeling av hjemler.

4) «Utvalget vil også kunne vektlegge endringer i arbeidsmuligheter for ulike kunstnergrupper og eventuelle kunstpolitiske hensyn etter andre behov som kunne oppstå.»

I Kulturrådets egen forskning på følgene av koronapandemien er et sentralt funn at det største inntektsfallet finnes blant populærmusikere og skuespillere. Dette gjenspeiles på ingen måte i forslaget til fordeling av hjemler. For musikk fremheves det at komponister (som opererer i sjangerne klassisk og samtidsmusikk) har uttrykt bekymring for kompetanseflukt. Om dette er det faglige grunnlaget til at kunstnergruppen Komponister med 193 søkere tildeles 5 ekstra hjemler (totalt 34) mot 1 ekstra til populærkomponister (totalt 35), med 318 søkere, virker dette veldig tynt. Vi kan forsikre KUD om at også i kunstnergruppen populærkomponister er vi bekymret for kompetanseflukt.

Som et forsterkende element her kan det også nevnes at Norsk kulturfond, på tross av utallige oppfordringer fra NOPA, har valgt å *ikke* endre tildelingspraksis når de har blitt tildelt egne «koronapakker» fra KUD. Dette til tross for at uttalt politisk ambisjon var at disse midlene skulle tilfalle de som er hardest rammet av pandemien og at gruppen populærkomponister i utgangspunktet er svært dårlig representert i tildelingslistene (jfr. punkt 2 over).

Oppsummert: Kulturrådets egen forskning på kunstnerøkonomien fremhever populærmusikere og skuespillere som de store taperne gjennom koronapandemien. Dette bør være et kunstpolitisk hensyn som taler for en større økning i antall hjemler til populærkomponister.

Fordeling av eventuelle midlertidige stipendhjemler

Rapportene fra Menon, BI CCI, Opinion og den ferske delrapporten levert til kulturrådet bekrefter signalene fra bransjen, at musikkfeltet generelt og populærmusikken spesielt, er ekstra hardt rammet av pandemien. De ulike kunstnergruppene har opplevd ulik mulighet for å utøve sitt yrke som følge av korona-restriksjonene. Dersom det også i år skal bevilges flere midlertidige stipendhjemler, ber vi om at de blir fordelt til kunstnergruppene som har blitt hardest rammet av restriksjonene under pandemien.

Fordeling av fleksible kvote

I forslaget til kvotefordeling foreslås det at Utvalget hvert år skal beholde ca. 10% av alle hjemlene innen AS/ASY, og at Utvalget står fritt til å fordele disse årlig til de kunstnergruppene der behovet er størst. Dette stiller NOPA seg bak.

Videre foreslås det at – «denne fleksible kvoten på 71 hjemler i hovedsak fordeles etter antall søkere». Etter NOPAs syn er dette en litt forenklet slutning. Antall søknader er sterkt forbundet med tidligere

1) Norsk kulturfond årsoppsummering musikk 2020

<https://www.kulturradet.no/documents/10157/8d944a34-8c8b-4b81-901e-ec632eb3b8f4>

kvotefordeling og sjansene for å motta stipend. Det er mange ganger flere komponister og tekstforfattere i populærmusikkfeltet enn den smale sjangeren klassisk/samtid. Dette viser medlems-tallene i våre organisasjoner helt tydelig. TONO vil også kunne bekrefte at organisasjonsgraden er lavere for populærfeltet enn kunstkomponister, der nesten alle er medlem av Norsk Komponistforening. Skjevheten er altså enda større enn medlemstallene tilsier, men dette gjenspeiles ikke i søkertallene. En viktig grunn her ifølge tilbakemeldinger fra våre medlemmer, er at det er svært vanskelig å få tildelt stipend. Tradisjonelt har populærkomponister hatt like mange eller færre stipender å kjempe om enn kunstkomponistene, til tross for at vår gruppe altså er mange ganger så stor.

NOPA mener derfor fordeling av fleksibel kvote bør ta utgangspunkt i statistikk og forskning på feltet, og vi er forundret over at ikke engang Kulturrådets egne rapporter påvirker fordelingen av de fleksible kvotene. For eksempel går billedkunstnerne seirende ut, til tross for at disse ifølge Kulturrådets egen rapport om koronakonsekvensene har kommet langt bedre ut enn andre kunstnergrupper.

Tydeliggjør sangtekstforfatterne i navnet på kunstnergruppen

Over 900 av NOPAs 1.354 medlemmer skriver tekst til musikk, og i tillegg kommer de som ikke er medlemmer. I dag må sangtekstforfatterne søke Statens kunstnerstipend under kunstnergruppen «Populærkomponister», uansett om de utelukkende skriver sangtekst, musikk eller begge deler.

Vi savner stadig at de som skriver sangtekst, det være seg på norsk, samisk, engelsk, urdu eller arabisk, blir anerkjent og synliggjort som i andre kunstfelt. Barne- og ungdomslitteraturforfattere, dramatikere, faglitterære forfattere, skjønnlitterære forfattere og skjønnlitterære oversettere har egne stipender i statens kunstnerstipend.

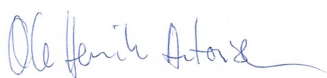
Inntil det blir en egen kategori for sangtekstforfattere, vil vi gjenta vårt forslag om å at området for musikk endres til «Musikk og sanglyrikk», slik at det blir tydelig at også sangtekstforfattere kan søke her. Videre forslår vi at kunstnergruppen for populærkomponister endrer navn til «Populærkomponister og sangtekstforfattere». Vi kan ikke se store motforestillinger til dette forslaget, og håper det kan la seg gjennomføre.

Konklusjon

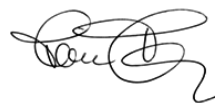
Med bakgrunn i ovennevnte ber vi om:

- Flere faste arbeidsstipend til gruppen populærkomponist
- Fleksibel kvote bør benyttes som et middel for utjevne tilgangen på stipendmidler, og løfte de kunstnergruppene som har hatt den laveste tildelingsprosenten over lang tid
- Midlertidige stipendhjemler fordeles i større grad til kunstnergruppene som er hardest rammet av restriksjonene under pandemien, ikke ut fra antall søknader
- Flere midler til diversestipend i gruppen populærkomponist
- Tydeliggjøring av sangtekstforfatterne i navnet på kunstnergruppen

Med vennlig hilsen

Ole Henrik Antonsen
Styreleder

Tine Tangestuen
Adm. leder

1) Norsk kulturfond årsoppsummering musikk 2020
<https://www.kulturradet.no/documents/10157/8d944a34-8c8b-4b81-901e-ec632eb3b8f4>